

Kako ostati financijski neovisan?

- U banci svaki mjesec podignite sav svoj novac te ga onda rasporedite prema potrebama.
- Plaćajte gotovim novcem, a ne karticama.
- Ako vodite evidenciju svojih prihoda i rashoda, možete potrošiti samo ono što vam je ostalo kao razlika prihoda nad rashodima.
- Pokušajte napraviti zalihu novca za manje izvanredne troškove ili popravke da ih možete riješiti bez zaduživanja. Bilo bi dobro kada biste uspjeli stvoriti zalihu novca za jednomjesečne troškove.
- Svakako bi bilo dobro štedjeti kada još imate novac.
- Kada novca nemate, onda je teško i štedjeti.

Nekoliko savjeta

- Ako imate dugove na karticama i minuse po računima, na kojima su kamate uglavnom oko 15%, zatražite jedan veći kredit kod kojeg će biti manje kamate kako biste vratili dug banci.
- Zatvorite i VRATITE sve kartice i otplaćujte samo taj jedan kredit, ali pazite da si ne uzmete preveliku ratu jer je poanta da si dugove presložite tako da ih možete otplaćivati bez novog zaduživanja i da vam ostane za normalan život.
- Došli ste do zaključka da previše trošite plaćanjem karticama? Odmah ih stavite na stranu, a ako niste „karakter“, prerežite ih. Kartice su vrlo dobre ako iznenada trebate nešto platiti, ali SAMO ako imate za to pokriće na vašem bankovnom računu.
- Nikada nemojte kupovati impulzivno i kupovati radi kupnje. Dobro razmislite treba li vam to što želite kupiti.
- Uvijek prilikom kupnje imajte popis najnužnijih stvari koje morate kupiti i ne kupujte ništa što nije na popisu.
- Odlučili ste se na kupnju? Svakako obiđite više trgovina i pokušajte naći trgovinu s najjeftinijim proizvodom za koji ste zainteresirani.
- Nemojte kupovati zbog kupnje, nego kupujte samo ono što vam je stvarno potrebno.
- Jedino ako kupujete stvari koje možete platiti bit ćete financijski stabilni.

Vašim učlanjenjem i uplatom članarine pomažete rad Udruge. Ako imate pitanja u svezi sa zaštitom potrošača, javite se Hrvatskoj udruzi za zaštitu potrošača (HUZP) telefonom, pismom ili e-poštom.

Ovaj letak tiskan je u okviru projekta „Jačanje kapaciteta udruga za zaštitu potrošača“ uz novčanu pomoć Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva.

**HU
ZP**

PORUKA BR. 23

2009.

**HRVATSKA UDRUGA ZA ZAŠTITU POTROŠAČA
H U Z P**

e-pošta: huzp@zg.t-com.hr
Telefon/telefaks: 01 46 333 66
Trg kralja Petra Krešimira IV. br.2.
10000 ZAGREB

**POKUŠAJTE IZAĆI
IZ DUGOVA**

www.huzp.hr

Procijenite stanje svojih financija

Najprije počnite bilježiti svaki, pa i najmanji mjesečni trošak kako biste vidjeli koji su suvišni i eliminirajte ih. Napišite sva primanja vašeg domaćinstva, napišite sve rashode vašeg domaćinstva.

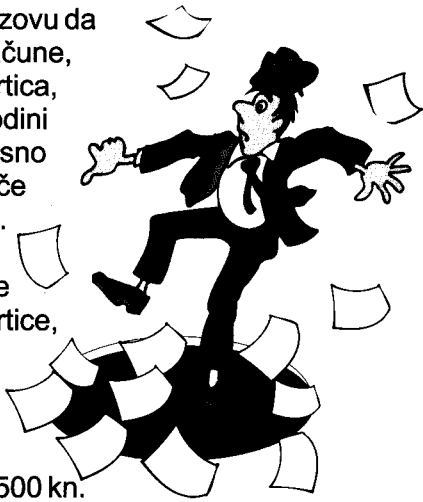
PRIHOD	RASHOD

Procijenite čega se najbezbolnije možete odreći. Na primjer, umjesto dvije kave na dan, u kafiću popijte jednu kavu. Jedna kava je oko 8 kn što iznosi oko 160 kn mjesečno.

U slučaju da pušite, možete li se odreći koje cigarete dnevno ili vrećice bombona ili da se manje vozite automobilom, a više pješačite? Možda biste tako mogli mjesečno uštedjeti barem 10 l goriva ili oko 100 kn. S 260 kn možete vratiti jedan dio kredita što će vam svakako olakšati situaciju.

Izbjegnite zamke novčarskih kuća

Novčarske kuće vas zovu da kod njih otvorite svoje račune, dat će vam i nekoliko kartica, sve besplatno u prvoj godini ili do isteka godine odnosno nekoliko mjeseci. Privlače vas posebnim kreditima. Prije nego što uzmete ponuđene kartice, pitajte kolika je članarina za kartice, svake dvije godine daju vam novu karticu i pošteno naplate. Takav trošak kartica može biti godišnje i oko 500 kn.

Nude vam da svoje račune plaćate internetom jer je to puno jeftinije. Obvezno pitajte koliku naknadu banci morate platiti za tu uslugu. Razmislite isplati li vam se to.

Vi obavljate cijelu transakciju; niste došli u banku, niste iskoristili njihove radnike, dakle, štede na

radnicima i još vam to naplaćuju umjesto da vam tu uslugu daju besplatno.

Predlažu vam da uzmete njihovu uslugu pregleda stanja vašeg računa putem SMS-a, interneta i to zamislite prva tri mjeseca besplatno. Pitajte koliko će vas to kasnije koštati?

Ponudili su vam paket od više usluga za samo 50 kn mjesečno. Toliko ne platite poštarine za sve svoje uplatnice, a još vam naplaćuju kada sami plaćate internetom. To je 600 kn godišnje. Isplati li vam se to? Je li vam to potrebno?

Koliko novca trošite plaćajući karticama. Plaćanjem karticama potrošač nema osjećaj da daje novac do kojeg je teško došao i ne razmišlja dovoljno o tome koliko je potrošio.

Poseban je problem ako kartice izgubite ili se slučajno s njima netko posluži u vaše ime bez vašeg dopuštenja ili ako krivotvore vašu karticu jer banke za sada nisu sposobne spriječiti krivotvorenje kartica, snimanje vaših brojeva i unos PIN-a. Lijepo vas upozoravaju da sakrijete PIN kod unosa u bankomat. Što su banke učinile da spriječe snimanje i krivotvorenje vaše kartice i podataka na svojim bankomatima?

Novčarske kuće reklamiraju svoje proizvode, kreditne kartice, stambene kredite, prodaju automobila na leasing, omogućuju vam da „lako i brzo“ dođete do novih dobara koja kasnije možda nećete moći otplaćivati.

Možda ćete na takav način ući u dugove tako da će vam oduzeti ono što ste kupili i još ćete morati nešto prodati kako biste namirili kamate.

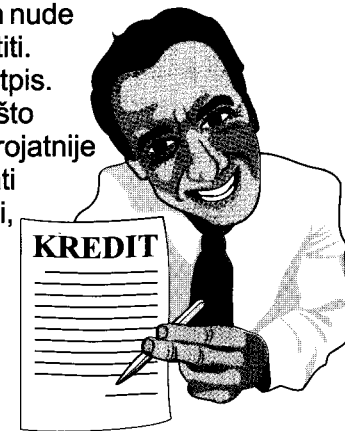
Banke mogu biti i prijatelji i neprijatelji. Pri korištenju finansijskih savjeta ključna je stvar pronaći savjetnika sa srcem učitelja, a ne trgovca. Ako će vam vaša banka detaljno objasniti usluge i ako shvatite da vam je takva usluga potrebna, ta je banka vaš prijatelj. Ako vam banka samo pokuša prodati svoje proizvode koji vam ustvari ne trebaju, promijenite banku.

Došli ste u banku i nude vam ovakve ili onakve pogodnosti, poticajna sredstva, ali vam nijednom riječju neće reći što gubite ako prije vremena želite podići svoj novac. Raspitajte se što vam ostaje u takvim slučajevima.

Kada se odlučiti na uzimanje kredita?

Čuvajte se onih koji vam nude kredite koje ćete lako otplatiti.

Nude vam ugovor na potpis. Obratite pozornost na ono što piše sitnim slovima. Najvjerojatnije vam žele podvaliti - obvezati vas nečim što niste pročitali, ali je jako bitno. Odustanite od takvih ugovora.

Prije potpisivanja ugovora o kreditu SVAKAKO zatražite primjerak ugovora da ga kod kuće možete u miru proučiti, a ne samo pročitati.

Obveza je banke informirati vas o kamatama i ostalim troškovima. Koliko naplaćuju opomene ako slučajno zakasnite s ratom. U kojem vremenu šalju opomene, šalju li u isto vrijeme opomene dužniku i jamcima. Na tome možete više izgubiti nego što je mjesečna kamata.

Ipak ste odlučili uzeti kredit? Banka vam je obvezna dati obavijest o svim troškovima i visini vaše rate.

Pokušajte 6 mjeseci stavljati na stranu vašu buduću ratu. Ako vam to uspije, vi možete uzeti navedeni kredit, a šestomjesečne uplate koje ste stavili na stranu poslužit će vam kao depozit za kredit.

Vaša vam banka daje svaki put sve veći dozvoljeni minus. Dobro razmislite pomaže li vam vaša banka ili vam stavlja „omču oko vrata“, jer se može dogoditi da sutra nećete moći otplatiti kredit pa će vam uzeti vašu imovinu.

Ne bi li bilo bolje da vam je vaša banka prijatelj i da vam daje manji dozvoljeni minus te da vas nauči kako novac sačuvati i racionalno trošiti?

Nakon nekoliko godina otplate kredita pojavile su vam se nekakve kamate. Zatražite pisano objašnjenje od banke. Ako ste objašnjenjem nezadovoljni, prijavite Državnom inspektoratu.

